

Vejledning

Skemaer til registrering af
sikkerheds- og arbejdsmiljøforhold
for distributionschauffører

DET NATIONALE FORSKNINGSCENTER
FOR ARBEJDSMILJØ

Arbejdsmedicinsk Klinik
REGIONSHOSPITAL HERNING

Vejledning

Skemaer til registrering af sikkerheds- og arbejdsmiljøforhold for distributionschauffører

Som et resultat af forskningsprojektet "Udvikling af sikkerhedskultur i vognmandsfirmaer med godstransport" er der blevet udviklet et praktisk instrument til undersøgelse af arbejdsmiljø for distributionschauffører.

- Arbejdsmiljø i lastbil og ved terminal
- Arbejdsmiljø ved aflæsning hos kunder

Registreringsskemaet kan bruges til at afdække den konkrete sikkerhedsstandard. Dels hjemme i transportfirmaets terminal og i lastbilen. Dels ved aflæsning hos kunder. Registreringsskemaerne vil kunne synliggøre eventuelle problemer på de delområder, der bedømmes og scores. Hvordan problemerne bør løses, giver skemaet imidlertid ikke noget svar på. Nederst i denne vejledning er der anført metoder til, hvordan man kan anvende skemaerne.

Skemaerne kan anvendes af enten chaufførerne eller af sikkerhedsorganisationen. Hvis sikkerhedsorganisationen har behov for en mere omfattende undersøgelse af arbejdsmiljøet kan man eventuelt supplere med spørgeskemaundersøgelse og interviews. Der er udviklet et spørgeskemaredskab til undersøgelse af sikkerhedskultur i en virksomhed. Der er tale om et kort spørgeskema, der kan anvendes på medarbejderniveau. Skemaet med tilhørende vejledning kan downloades fra www.arbejdsmiljoforskning.dk under spørgeskemaer. Interviews kan give værdifuld ekstrainformation og forståelse, der går et spadestik dybere end det, der kan udledes af registreringsskemaer og spørgeskemaer. Interviews kan omfatte medarbejdere og/eller ledere. Samlet kan den indhentede information bruges til at planlægge ændringstiltag. I forbindelse med ændringstiltag er der et par overordnede retningslinjer, man bør iagttage. For det første er det vigtigt at ledelsen er engageret i løsning af problemet. Det er vigtigt at ledelsen signalerer, at det er et prioriteret område, og at de går forrest i løsning af problemet.

For det andet er det vigtigt at få involveret medarbejderne i løsningen. Det er vigtigt, da medarbejderne normalt besidder både en stor mængde viden om virksomheden og dens problemer og desuden har mange kompetencer, der kan være med til at afhjælpe dem. Dvs. at der er større chance for, at det er de rigtige problemer, der bliver løst på den rigtige måde, hvis

medarbejdere bliver involveret. Desuden opnår man også, at medarbejderne oplever et større ejerskab over løsningerne, hvis de er involveret i udviklingen af dem. Dvs. at der er større chance for, at løsninger også bliver ført ud i livet.

Vejledning i brug af registreringsskemaer

De registreringsskemaer, der medfølger denne vejledning, er udviklet som et redskab til vurdering og kortlægning af det fysiske arbejdsmiljø i lastbil/terminal samt hos kunder. På indersiden af hvert skema står anført, hvordan skemaet skal bruges. Det kan udfyldes af den enkelte chauffør, der afleverer det til videre behandling i sikkerhedsorganisationen. Det kan også anvendes af sikkerhedsorganisationen i forbindelse med løbende gennemgang af arbejdsmiljøet eller i forbindelse med APV. Vi kommer her med en beskrivelse af, hvordan man kan bruge dette instrument.

Når skemaet i udfyldt stand kommer retur til sikkerhedsorganisationen, bør medarbejdere og arbejdsgiverrepræsentant i sikkerhedsudvalget mødes og håndtere de indkomne skemaer. En god måde er, at indskrive konkrete problemer i et elektronisk dokument. Her skal samtidig anføres, hvem der er ansvarlig for løsning af problemet og angives en tidsfrist. Næste gang sikkerhedsgruppen mødes, bør man gennemgå dokumentet. Hvis de enkelte punkter er løst, kan de slettes. Er de ikke løst, må der tages hånd om ansvarsperson og tidsfrist. Derefter kan der registreres de nye problemer, der er fremkommet på registreringsskemaerne i den mellemliggende periode. Denne metode er nem at overskue og sørger for at tingene bliver løst løbende. Metoden anvendes i en række virksomheder med godt resultat.

Som beskrevet ovenfor, er det vigtigt at inddrage medarbejderne, både chauffører og kørselsledere i de konkrete ændringstiltag. Inden for varedistribution er arbejdsmiljø ved aflæsning hos kunder et særligt problemområde. Her må transportfirmaet finde nogle overordnede metoder til løsning i forhandling med de enkelte kunder og koncerner, der ejer lokaliteterne, hvor der sker aflevering af varer.

Skemaerne er udviklet til godsdistribution med lastbil. Skemaerne kan i denne eller tilpasset version anvendes ved anden lastbiltransport.